

Tien punten voor sterke universitaire medezeggenschap

Dit is het witboek van het Landelijk Overleg Universitaire Medezeggenschap (LOVUM). Het LOVUM vertegenwoordigt universiteitsraden in Nederland, met als doel de zichtbaarheid en werking van die medezeggenschap te bevorderen. Het witboek biedt een beknopt overzicht van uitgangspunten en randvoorwaarden die de medezeggenschap belangrijk vindt voor haar functioneren. Het is bedoeld als bijdrage aan gesprekken met en over de medezeggenschap en richt zich tot een divers publiek, waaronder (nieuwe) medezeggenschappers, bestuurders, managers, medewerkers, studenten, politici en ambtenaren.

1. Medezeggenschap heeft intrinsieke waarde en wordt door het bestuur erkend en serieus genomen

Er bestaat een cultuur waarin medezeggenschap als waardevol wordt beschouwd. Medezeggenschap heeft invloed en de leden worden erkend en gewaardeerd. Er is een goede relatie en er zijn goede faciliteiten en ondersteuning.

2. Medezeggenschap is een afspiegeling van en vertegenwoordigt de hele universitaire gemeenschap

Er is een hoge graad van representativiteit van medezeggenschap. Dit hangt samen met opkomst bij verkiezingen, voldoende kandidaten, zichtbaarheid, contact met de achterban, diversiteit van organen, aandacht voor minderheden, goede koppeling met decentrale medezeggenschap. De medezeggenschap is voor studenten en medewerkers goed bereikbaar en vindbaar.

3. Medezeggenschap is altijd betrokken bij belangrijke besluiten

Het is duidelijk wat wanneer op welke tafel wordt besproken. Er is een covenant met het lokaal overleg. Ook bij besluiten die van buiten komen en crisissituaties wordt de medezeggenschap betrokken (denk aan spoedmaatregelen, of groot nieuws dat de hele gemeenschap raakt, zoals fusies, overnames, schandalen). Bestuurders nemen geen besluiten op UNL-niveau zonder raadpleging van medezeggenschap.

4. Medezeggenschap wordt door het bestuur tijdig en volledig geïnformeerd

Bij veel onderwerpen is informele betrokkenheid al wenselijk in de aanloop naar een voorgenomen besluit. Correcte en voldoende informatie moet tijdig beschikbaar zijn, naast toegang tot expertise van het bestuurs- of faculteitsbureau. Vroegtijdige betrokkenheid gebeurt altijd met behoud van rechten op het gebied van advies en instemming.

5. Medezeggenschap functioneert transparant en in de openbaarheid

De medezeggenschap legt verantwoording af aan de achterban en is transparant over de gemaakte keuzes. Transparantie en openbaarheid zijn essentieel voor de vertegenwoordigende functie van de medezeggenschap. Dit betreft ook de communicatie van genomen besluiten en de terugvindbaarheid daarvan. Vertrouwelijkheid is alleen (tijdelijk) nodig bij persoonsgevoelige dossiers, concurrentiebedingen, beveiligingskwesaties, en in wettelijk voorgeschreven situaties, zoals aanbestedingen.

6. Medezeggenschap heeft invloed op de benoeming van (interim-)bestuurders

Inspraak, bijvoorbeeld door deelname aan benoemingsadviescommissies, is wenselijk bij benoeming van bestuurders op centraal en decentraal niveau die uit hoofde van hun functie formeel overleg voeren met een onderdeel van de medezeggenschap, zoals bijvoorbeeld leden van de raad van toezicht, CvB, faculteitsbestuurders en directeuren. Dit geldt ook voor interim-bestuurders.

7. Medezeggenschap heeft kennis van en wordt betrokken bij langetermijnstrategieën, -visie en besluiten

De medezeggenschap is betrokken bij het opstellen van langetermijnvisie en -strategieën (vastgoed, lange lijnen in begroting, digitalisering en IT). Die kennis draagt bij aan de kwaliteit van de besluitvorming in medezeggenschap m.b.t. actuele onderwerpen.

8. Medezeggenschap wordt adequaat gefaciliteerd en ondersteund

Voor sterke medezeggenschap moeten er ten minste ambtelijke ondersteuning zijn, ondersteuning op het gebied van communicatie, voldoende financiële middelen. Compensatie in tijd voor de deelnemers aan de medezeggenschap moet transparant geregeld zijn, in de vorm van vrijstelling, vervanging, vergoeding, contractverlenging of -uitbreiding.

9. Medezeggenschap stelt zich proactief op met eigen prioriteiten en doelen en bepaalt de eigen werkwijze

De medezeggenschap bepaalt zijn eigen werkwijze. Dit betekent dat de medezeggenschap zelf beslist over het inwinnen van extern advies of het opstellen van een eigen intern reglement. De medezeggenschap beschikt over een toereikend eigen budget.

10. Medezeggenschap is zich bewust van de eigen taken en bevoegdheden en houdt die kennis op peil

Medezeggenschapsraden en bestuurders zijn op de hoogte van de functie en taken van de medezeggenschap. De leden van de medezeggenschap worden in staat gesteld om scholing te volgen.